N° 3770.

DE TIJD.

NOORD-HOLLANDSCHE COURANT.

1859.

Dieu et mon Droit.

Dit blad verschijnt te AMSTERDAM, Dagelijks, behalve des Zondags. Het abonnement voor 3 maanden is ƒ 5.00; voor de buitensteden franko p. p. ƒ 6.00.

Brieven, *Gelden*, enz. FRANKO te adresseeren aan »het Bureau van DE TIJD."

DONDERDAG 29 SEPTEMBER.

Advertentiën van *Zes* regels en daar beneden worden tegen ƒ 1.00 geplaatst; meer dan *Zes* regels tegen 15 cents de regel. — Voor alle advertentien wordt bovendien 35 cents zegelregt betaald. Voor groote letters betaalt men naar de plaatsruimte meer.

Heeren Geabonneerden van »de Tijd", die de verschuldigde gelden voor het loopend kwartaal nog niet hebben ingezonden, worden verzocht die tijdig, en wel *uiterlijk den 30 dezer maand* aan de Administratie te doen toekomen, ten einde geen vertraging in de toezending der Couranten te ondervinden.

AMSTERDAM, 28 September.

De Tweede Kamer heeft gisteren, in eene korte zitting, de beraadslaging over het adres ten antwoord op de Troonrede afgedaan. Die diskussie was voorheen eene zaak, die ten minste eenige dagen innam. Menigmaal hebben wij die vervelende spiegelgevechten bijgewoond, waarbij de strijders met ongeduld hunne beurt zaten af te wachten, om de geschreven redevoering uit den rokzak in het licht te brengen. Men hoorde dan prachtig gebouwde, maar zinledige frazen — *volzinnen* mogen wij niet zeggen — uitgalmen met den toon, waarmede predikanten van den ouden stempel de koude muren hunner kerken vullen. Er werden dan vele verklaringen van beginselen gedaan, die nooit in praktijk kwamen, en gevoelens geuit, waaraan hart en wil volkomen vreemd waren. Een liberale voorlezing bij het adres was niet zelden zooveel als een vrijbrief, die regt gaf om in den loop van het gansche jaar den draak met de kiezers te steken. Als men het goevernement bij de langdurige beraadslaging over het adres in 't algemeen had gekastijd, dan achtte zich een groot deel der Kamer geregtigd om gedurende de zitting al goed te keuren wat dat getuchtigd goevernement verderfelijks voortbroeg. Zoo was 't vóór 1848. Na de Grondwets-herziening kwam daarin eene wijziging, die geene groote verbetering was. Toen begonnen de lange beraadslagingen over de ministeriële quæstiën, die uit haren aard zoo algemeen en zoo onbestemd waren, dat er onmogelijk eene bevredigende uitkomst van kon worden verkregen. Er is daarbij herhaaldelijk veel tijd verkwist zonder ander rezultaat, dan dat van weerszijde veel kwaad bloed werd gezet. Hoe zou het anders kunnen? Wel is waar, het ligt in onzen landaard, dat men veel en gaarne spreekt over algemeenheden, maar niet dat men over algemeenheden twistende tot een besluit komt omtrent een feit. Daarvoor zijn wij Nederlanders te voorzigtig, te langzaam, te besluiteloos en te weinig hartstogtelijk. Zulk eene beraadslaging is goed voor Franschen en Spanjaarden, bij welken de beraadslaging slechts een *moyen de parvenir* is en bij welken men niet al te zeer op de middelen let. Maar voor ons, Nederlanders, die op dat stuk zijn als de Engelschen, wij zijn, God zij geloofd, nog te gemoedelijk en tevens te kalm; wij kunnen derhalve geen besluit nemen dan omtrent een bepaalde en door en door gekende zaak, waaraan men weet wat men heeft. Daarin ligt de reden, waarom schier alle diskussien over de troonrede op niets zijn uitgeloopen. Zij hebben het spreekwoord bewaarheid, dat er was veel praats en weinig zaaks. Wij hebben daartegen ten allen tijde geprotesteerd.

Met des te meer genoegen zien wij de Tweede Kamer thans den goeden weg inslaan. De Kommissie van het adres, die bij monde van den heer Wintgens het standpunt aangaf, waarop zij zich geplaatst heeft, getuigt dat zij op dit oogenblik alle diskussie heeft willen vermijden, omdat de betwistbare punten spoedig zullen kunnen worden besproken bij de reeds ingediende of nog in te dienen wetsontwerpen. Dien ten gevolge heeft zij in het adres niets aangeraakt van hetgeen in de troonrede omtrent quæstieuze zaken is geaffirmeerd. Zij laat die in het midden en beantwoordt slechts die paragrafen der troonrede, die zij kan bespreken zonder zich te binden.

In dien vorm wordt het adres, wat het zijn moet, eene eerbiedbetuiging voor den Koning en ieder lid der Kamer behoudt zijne volkomene vrijheid van oordeel omtrent de Regerings-maatregelen. Daarenboven heeft de Kamer niet weinig tijd gewonnen, dewijl zij nu binnen een paar uren heeft afgedaan, wat voorheen steeds eene volle week vereischte.

Er is nog niets bekend van hetgeen de konferentiën te Biarritz hebben voortgebragt. De Keizer heeft er gewerkt met Koning Leopold, met prins Metternich en lord Cowley. Wat is er besproken? Er is niemand die het weet. De Beurs belooft er zich veel goeds van; zij klimt. Op welken grond? Men geeft tot antwoord gissingen, die niet alleen bewijs behoeven, maar daarenboven grootendeels uit de lucht zijn gegrepen, en niet zelden regtstreeks tegenover elkander staan. Men heeft Oostenrijksche berigten, die niet overeenstemmen met de Fransche. Daarbij komen dan nog de verschillende Engelsche, die èn met elkander èn met die van het vasteland in strijd zijn. Dat wordt een doolhof, waarin slechts enkelen den weg kennen; maar die enkelen zwijgen en laten praten. Alles is en blijft derhalve onzeker. De Fransche Sfinks heeft nog niet gesproken, en als hij spreken zal, dan is 't wel mogelijk dat hij een nieuw orakel geeft, waaruit een ieder haalt wat hij verkiest.

De politiek heeft zeker nooit op maagdelijke onschuld aanspraak gemaakt; maar wij betwijfelen 't of zij ooit zoo vol ongeregtigheden is geweest als op dit oogenblik. Tot dusverre, zoo weinig preutsch zij ook mogt zijn, nam zij ten minste eenige regelen van publieke betamelijkheid in acht, die thans geheel overbodig schijnen geworden. Men speelt met officiële verklaringen en vorstelijke betuigingen, als een bankroetier met valsche wissels. Als er verschil is, dan bestaat het alleen daarin, dat men aan een bankroetier het krediet weigert, dat men niet ophoudt te schenken aan valsche diplomatieke verklaringen.

Dat verergert den hachelijken toestand ...... De zaken zijn zoo in de war gestuurd, dat zij onmogelijk kunnen worden geredderd. Dat gaat de menschelijke kracht te boven. Maar wat dan van die menschelijke kracht te verwachten, als men zelfs aan haar woord en daad alle vertrouwen ontzeggen moet?

Het *Handelsblad* gelooft, evenmin als wij, veel aan de teedere belangstelling der Regering voor de hoofdstad, waarvan zij echter zoo hoog opgeeft, en waarvoor de belofte tot Doorgraving van Holland op zijn Smalst als bewijs zou moeten strekken. Onze meening te dezer zake is onzen lezers bekend. Ziehier nu hoe het *Handelsblad* er over denkt:

»Wij mogen niet ontveinzen, dat hetgeen wij thans met de spoorwegen en de doorgraving van Holland op zijn smalst zien gebeuren, ons mistrouwen inboezemt omtrent de inzigten en bedoelingen der regering. De goedkeuring van de koncessie voor de Noorder- en Zuiderlijnen is in de zitting der Tweede Kamer van heden bij één en hetzelfde wetsontwerp aan de Staten-Generaal aangevraagd. Er wordt niet veel doorzigt toe vereischt, om te begrijpen, dat deze gezamenlijke aanvrage geschiedt met het doel om eene meerderheid te verwerven voor twee voorstellen, die ieder op zich zelf nog al tegenstand zouden ontmoet hebben. Men schijnt berekend te hebben, dat de afgevaardigden, die voor de Noorderlijnen gunstig gestemd zijn, nu over hunne bedenkingen tegen de Zuiderlijnen zullen heenstappen en ook voor deze stemmen, terwijl omgekeerd de voorstanders der Zuiderlijnen van hun verzet tegen de koncessie der Noorderlijnen zullen moeten afzien. In hoe ver deze berekening door de uitkomst zal worden bevestigd, zullen wij moeten afwachten. Zooveel is zeker, dat men op deze wijze den tegenstand van Amsterdam tegen de rigting der Zuiderlijn tracht krachteloos te maken, terwijl men tevens om dezen tegenstand te breken of te lenigen, een wetsontwerp omtrent de doorgraving van Holland op zijn smalst belooft. Is die belofte ernstig gemeend? Er zijn twee omstandigheden, die ons voor alsnog daaraan doen twijfelen. In de *eerste* plaats vraagt men van Amsterdam eene bijdrage voor de kosten der doorgraving en dat wel op hetzelfde oogenblik, dat men in de Kamers aankondigt, dat men dit jaar geene voorstellen zal of kan doen, om aan den financielen nood der groote gemeenten te gemoet te komen. Is het niet eene bespotting, dat men van de gemeente Amsterdam, die, in weerwil van de hoog opgevoerde accijnsen en zoogenaamde equivalents-belasting, hare gewone uitgaven niet kan bestrijden dan door jaarlijks nieuwe leeningen te doen, eene bijdrage vordert, al ware het ook slechts van eenige millioenen guldens? En in de *tweede* plaats, indien het met de doorgraving van Holland op zijn smaltst ernst is, waarom moet dan het daartoe betrekkelijke ontwerp, *afzonderlijk* bij de Kamers ingediend worden? Waarom wordt niet het ontwerp wegens de doorgraving als een derde hoofdstuk gevoegd bij het ontwerp, dat de bekrachtiging zal vragen van de koncessien wegens de Noorder- en Zuiderlijnen? Dan hadde men ten minste eenigen waarborg èn dat het der Regering ernst is èn dat de Kamers spoorwegen en doorgraving te zamen zullen aannemen of verwerpen.

»De Regering behoort, onzes inziens, niet uit het oog te verliezen, dat de kapitalen voor den aanleg van spoorwegen benoodigd, door partikulieren moeten worden ingeschreven en dat de Amsterdamsche kapitalisten, indien deze geheele zaak als het ware ten spijt van Amsterdam wordt doorgedreven, weinig geneigd zullen zijn om hun geld voor de spoorwegen te geven. Zal men het dan elders, hetzij in andere deelen des lands, hetzij in het buitenland kunnen vinden? Wij twijfelen er aan. Althans onderscheidene vreemde kapitalisten hebben, na de jongst aangenomen wet op het gebruik der spoorwegen, verklaard geenen lust te hebben om zich met Nederlandsche spoorweg-ondernemingen in te laten."

De laatste opmerking van het *Handelsblad* is zeer juist. Reeds vroeger is zij ons voor den geest gekomen, maar wij hielden haar terug, om niet den schijn aan te nemen, alsof wij wenschten dat Amsterdam zich onttrok aan de ondersteuning der nationale werken. Intusschen is het een feit, 'twelk niemand loochenen zal of kan, dat groote ondernemingen, waarvoor millioenen vereischt worden, in ons land niet tot stand gebragt kunnen worden buiten de Amsterdamsche Beurs. Dit weet elke kapitalist, zoo hier als in de provinciën, en meer dan iemand weet dat de minister van Financiën. Nu is er geen twijfel aan, dat men in Amsterdam algemeen zeer ingenomen is tegen de spoorwegplannen, die op de in het oog loopenste wijze de behoeften en belangen der Hoofdstad voorbijzien. Er komt nog iets anders bij. De Regering, in haar halstarrigheid om niet den natuurlijksten weg te keizen, heeft, ten einde voorstanders te winnen voor haar lijn over den Moerdijk, er nog andere rigtingen bij moeten maken, die de zaak ...... Derhalve verslinden haar spoorwegen meer dan het dubbele kapitaal, dat, strikt genomen, noodig zou zijn, en veroorzaken voortdurend dubbele kosten van onderhoud en administratie. Het valt dus ieder in het oog dat men hier met een weinig aanlokkelijke financiële spekulatie te doen heeft, hoe bijzonder voordeelig de Regering de voorwaarden voor de koncessionarissen ook heeft gelieven te maken. Verondersteld nu dat het driftig verlangen naar spoorwegen de regeringsontwerpen doet aannemen, waar zal men dan het kapitaal zoeken? De 4½ percent, door den Staat gewaarborgd, zouden welligt den Amsterdamschen kapitalisten voldoende kunnen toeschijnen in gewone omstandigheden. Nu echter is het te voorzien, en niemand zal het hun ten kwade kunnen duiden, dat zij de beurs stijf gesloten zullen houden. Een vijftigtal millioenen in ons land bijeen te krijgen, zonder medewerking van Amsterdam, is een denkbeeld te dwaas om er een oogenblik bij stil te staan. De Engelsche aandeelhouders van den Rijnspoorweg, die toch vrij wat meer kansen op winst aanbiedt, dan de nu beraamde lijnen, hebben te weinig voordeel van die onderneming getrokken dan dat zij belust zouden kunnen zijn hun kapitalen aan nieuwe Nederlandsche spoorwegen te wagen, vooral niet aan zulke omslagtige en kostbare als de Regering met alle geweld wil aangelegd hebben. Nu vragen wij eenvoudiglijk, waar moeten de benoodigde millioenen van daan komen, die Amsterdam niet wil, de provinciën niet kunnen, en het Buitenland, naar alle waarschijnlijkheid, niet zal geven? Wij weten hier geen passend antwoord op, maar meenen die vragen te moeten stellen om te doen zien dat, al nemen de Kamers de voorstellen der Regering aan, de spoorwegen daarom er nog niet zijn. De ministers zullen bij zulk een afloop de zonderlinge voldoening kunnen smaken, dat men hun plannen heeft goedgekeurd, al is het ook dat deze door de kracht der omstandigheden, plannen blijven. Het is waar dat zij door die goedkeuring hun portefeuille behouden, en zoo de spoorweg-agitatie ook al geen ander rezultaat voortbragt dan dit, zouden zij zich, in allen gevallen, er toch gebaat door vinden.

Er wordt op elk der navolgende stations van den Hollandschen en van den Nederlandschen Rijnspoorweg, namelijk op die te Amsterdam (beide stations), Haarlem, Leiden, 's Gravenhage, Delft, Schiedam, Rotterdam (beide stations), Utrecht en Arnhem, van

wege de postadministratie eene brievenbus geplaatst, tot het opnemen van brieven, welke bestemd zijn om langs den weg, waartoe het station behoort, te worden verzonden. Deze brievenbussen worden vijf minuten vóór het vertrek van elken doorloopenden trein, waarmede eene postexpeditie plaats vindt, geledigd. Tot bevordering van het doel van den maatregel, is het wenschelijk dat van die bussen in den regel slechts gebruik worde gemaakt voor de brieven die te laat zouden komen, wanneer zij aan het postkantoor bezorgd of in een der andere buitenbussen werden geworpen.

De nieuwe bussen komen in werking op 1 Oktober aanstaande.

Wij hebben eergisteren, als proeve van de hoogte waarop de Fransche poëzie in België staat, de feestkantate medegedeeld, die gezongen zal worden bij de onthulling van den kongres-zuil, en waarvan de woorden door den heer L. Hijmans, lid van de Kamer van afgevaardigden, vervaardigd waren. Die heer beklaagde zich echter in een brief aan de bladen, dat men zijn tekst verminkt had. Thans deelt hij in de *Indépendance* den tekst mede, zooals die oorspronkelijk door hem vervaardigd was. Het onderscheid tusschen beide lezingen is niet noemenswaard en al de dwaasheden en rijmende ongerijmdheden, die men in de door ons medegedeelde kantate opgemerkt zal hebben, komen ook in den echten tekst voor. Wat hierbij vooral in herinnering moet komen is dat de heer Hijmans als lid der Kamer werd benoemd vooral om zijn letterkundige verdiensten. Een en ander geeft een schoon denkbeeld van de Fransche letterkunde in België, welke, zooals de Walen beweren, er de nationale is.

Behalve de reeds medegedeelde adressen nopens de spoorwegen zijn nog bij de Tweede Kamer omtrent dit onderwerp ingekomen onderscheidene stukken, waarbij wordt aangedrongen op eene spoedige beslissing over het wetsontwerp tot bekrachtiging der spoorweg-koncessie Sloet-Reuchlin. Ook wordt in een adres de aandacht gevestigd op de lijn van Utrecht over Zwolle, naar de grenzen in de rigting van Rheine, en in een ander, uit een waterbouwkundig oogpunt, het leggen van spoorwegbruggen te Arnhem en te Nijmegen ontraden, doch de punten van Honswijk en Gorinchem worden als voor rivierovergangen het meest geschikt voorgesteld.

Uit 's Hage schrijft men aan de *Utr. Ct.*: Naar men verneemt is door Z. M. aan de echtgenoot van den veroordeelden C. A. Gunkel een onderstand toegekend van *f* 800.

Gisteren voormiddag is een tweejarig knaapje, met een ouder zusje, op een bovenkamer in de Wijngaardsteeg, door de moeder die voor boodschappen uitgegaan was, zonder opzigt te huis gelaten; het knaapje een naar buiten openslaand venster willende openen is van eene aanmerkelijke hoogte op de straat gevallen en belangrijk aan het hoofd verwond naar het gasthuis gebragt.

Een gebrekkig eenoogig onbekend man, die op krukken loopt, is gisteren avond het waaigat in de Warmoesstraat over de St. Janstraat ingeloopen en in het Damrak geraakt, waaruit hij met veel moeite werd gered. Na geneeskundig behandeld te zijn is hij in bewusteloozen toestand naar het Gasthuis gebragt.

De *Kerkel. Courant* bevat eene beslissing van het prov. kerkbestuur van Gelderland, ten gevolge waarvan de predikant H. W. Witteveen van kerkelijke bediening en ambt van predikant der hervormde gemeente te Ermelo is ontzet, o. a. ten gevolge van het niet willen afgeven van gelden uit de diakoniebus op zijne katechizatie geplaatst, wegens het onwettig benoemen van een ouderling en het zich niet onderwerpen aan de dien ten gevolge hem opgelegde schorting, door ten eigen huize voortdurend godsdienstoefening te houden.

Z. M. heeft benoemd: tot ontv. der reg. en dom. te St. Oedenrode, mr. H. J. D. Graafland; tot ontv. der dir. bel. en acc. te Ammerzoden c. a., W. M. D. van Wely; tot voorzitter van de algemeene kommissie van liquidatie der zaken van de voormalige wees- en momboirkamers, mr. F. F. Kalisboom; tot onder-voorzitter van dezelve kommissie, jhr. mr. H. J. Schimmelpenninck; tot lid derzelve kommissie, mr. L. Meiman; tot telegrafist der 2de kl., D. S. Westerman Holstijn.

TWEEDE KAMER.

Zitting van Dingsdag 27 September.

In deze zitting is het ontwerp-adres van antwoord op de troonrede, gelijk dit door de kommissie van redaktie, gewijzigd naar de daarop in de afdeelingen gemaakte opmerkingen, is vastgesteld, in behandeling genomen. De inhoud van dit stuk, reeds in ons nommer van gisteren medegedeeld, heeft geen stof tot breedvoerige beraadslagingen opgeleverd. Slechts de vierde paragraaf gaf aanleiding aan den heer van Voorthuysen tot het voordragen van eenige beschouwingen.

Die paragraaf was van den volgenden inhoud:

„Het is eene gelukkige omstandigheid, wanneer de toestand van 's lands schatkist de gelegenheid schenkt om met kracht de [illegible] aan de invoering van groote werken van algemeen nut. Wij zullen de daaromtrent ons door Uwe Majesteit toegezegde voorstellen zoo spoedig mogelijk, in behandeling nemen met al de aandacht en met al den ernst, die het gewigtig onderwerp vordert. Worden door die kostbare ondernemingen aanmerkelijke lasten op de toekomst gelegd, wij meenen met Uwe Majesteit, dat groote voorzigtigheid noodig zal zijn bij wijzigingen van het bestaande belastingstelsel, voor zoo verre daaruit eene vermindering der gewone inkomsten van den Staat zou voorvloeijen.

„Bemoedigend is evenwel Uwer Majesteit verzekering, dat intusschen de ruimte der in de schatkist beschikbare middelen gedoogt, met schulddelging voort te gaan.”

De heer van Voorthuysen, alle hulde doende aan de kommissie van redaktie voor de wijze waarop deze zich van hare taak had gekweten, juichte de strekking van het ontwerp, om dit zoo veel mogelijk te doen zijn een weêrklank op de troonrede, in alle opzigten toe. Bij het opstellen van deze paragraaf meende hij echter dat de kommissie eenigzins van haar beginsel was afgeweken, daar, zijns inziens, de woorden aldus gesteld waren, dat aangaande de belangstelling der Kamer in de wijziging van ons belastingstelsel eenige twijfel zou kunnen ontstaan. Dien twijfel wenscht hij gaarne opgeheven te zien, vooral met het oog op den toestand der financiën van sommige gemeenten die ondersteuning behoeven, en in de voordeelen van den aanleg van spoorwegen niet deelen zouden. Om die reden verzocht hij eenige uitlegging omtrent den zin aan de hier voorkomende woorden te hechten.

De heer van Hall verklaarde zich ook met de algemeene strekking van het ontwerp-adres te kunnen vereenigen, maar hij kon niet toegeven dat het een bloote weêrklank op de troonrede zou zijn. In de laatste toch waren onderwerpen b. v. den toestand van kunsten en wetenschappen, dien van den landbouw, besproken, welke in het adres niet werden aangeroerd. Vooral werd in dit laatste niet gewaagd van voldoende opbrengst der belastingen, gelijk in de troonrede was opgegeven. Dat stilzwijgen keurde hij goed, omdat, naar zijn gevoelen, uit de door den minister van Financiën medegedeelde berekeningen en diens rede, bij de aanbieding der begrootingswetten gehouden, was op te maken, dat die opbrengst niet in gelijke mate als de bevolking gedurende het tijdvak van 1850—1858 vermeerderd was, en niet kon gezegd worden jaarlijks met negen tonnen gouds te zijn toegenomen.

De heer Wintgens heeft, als lid der Kommissie van redaktie, aangetoond dat deze bij het ontwerpen van het adres geen slaafschen weêrklank op de troonrede heeft willen geven; maar aan de andere zijde zich ook onthouden had in haar voorstel zoodanige punten aan te roeren, die tot langdurige en nuttelooze beraadslagingen zouden kunnen aanleiding geven, terwijl later toch ruimschoots gelegenheid zou bestaan om belangrijke onderwerpen met naauwgezetheid te behandelen.

Ook in deze paragraaf was de Kommissie van haar denkbeeld niet afgeweken. De troonrede toch gewaagde niet van eene onbepaalde verschuiving van alle wijziging van het belastingstelsel maar van het min raadzame om daartoe over te gaan op een oogenblik dat ten gevolge van de daarstelling van groote werken van openbaar nut, de staatsinkomsten aanmerkelijk verminderd zouden kunnen worden. In het adres wordt hetzelfde denkbeeld ontwikkeld. Groote voorzigtigheid, werd daarin gezegd, zal noodig zijn bij wijziging van het bestaande belastingstelsel, welke woorden niet in dien zin moeten opgenomen worden als of zij uitsluitend zien op den aard der wijzigingen, maar ook op het oogenblik dat men daartoe zou wenschen over te gaan.

De minister van Financiën beantwoordde kortelijk den heer van Hall, en toonde aan dat in zijne Zaturdag jl. gehouden rede niets voorkwam dat niet als juist zou te beschouwen zijn. Bij de vergelijking van het dienstjaar 1850 met dat van 1858, had hij wel is waar vermeld dat de vooruitgang in de opbrengst der belastingen van dien aard was, dat deze gemiddeld op een bedrag van negen tonnen gouds jaarlijks kon berekend worden, maar hij had er bijgevoegd dat het dienstjaar 1858 als een buitengewoon jaar mogt aangemerkt worden, en men mitsdien mogt aannemen dat die toeneming op vijf of zes ton jaarlijks gesteld kon worden.

Al de paragraphen werden achtereenvolgens zonder hoofdelijke stemming goedgekeurd.

Van wege de kommissie van redaktie werd aangekondigd dat de aanvang der tweede zinsnede van de vijfde paragraaf niet moest gelezen worden: „Zullen bloei en ontwikkeling aan de Regering steun en kracht geven, zij zullen onbereikbaar zijn zonder eerbiediging en krachtige handhaving van het gezag” enz., maar aldus: „Zullen bloei en ontwikkeling aan de Regering steun en kracht geven, zij zijn onbereikbaar zonder eerbiediging en krachtige handhaving van het gezag” enz.

Het ontwerp-adres werd met algemeene stemmen (53) aangenomen. Aldus vastgesteld zal het Zijne Majesteit den Koning worden aangeboden door eene kommissie bestaande uit den voorzitter der Kamer, de leden der kommissie van redaktie, zijnde de heeren van der Linden, Duymaer van Twist, Poortman, Wintgens en Jespers (door de 5de afdeeling als zoodanig gekozen in de plaats van den heer Akerlaken, die door ongesteldheid verhinderd was de vergadering bij te wonen) en de heeren Kingma, Meeussen en van der Poel.

Aan het einde der zitting heeft de Kamer, op voorstel van den heer Dullert (die bij afwezigheid van den voorzitter, met het beleid der vergadering belast was), besloten dat op a. s. Donderdag in eene zitting ten 11 ure aan te vragen aan den heer Duymaer van Twist gelegenheid zou worde gegeven om gevolg te geven aan zijn voornemen om over de aangelegenheden van Banjermasing het woord te voeren.

ROTTERDAM, 27 Sept. Aan de markt van heden waren de prijzen der Boter: 1ste kwal. *f* 60, 2de kwal. *f* 57, 3de *f* 53.

GORINCHEM, 26 Sept. De marktprijzen van heden waren als volgt: Tarwe *f* 8.25 à *f* 9.90; Rogge *f* 6 à *f* 6.30; Gerst *f* 4.70 à *f* 6; Haver *f* 2.30 à *f* 3.60; Boonen zonder aanvoer; Zaad zonder handel; Boter *f* 0.80 à *f* 1 het Ned. ℔.; Kaas *f* 19 à *f* 22 per 50 Ned. ℔; Eijeren *f* 4 de 100 stuks; Aardappelen *f* 2.50 à *f* 2.75.

De aanvoer van vee was niet belangrijk, nogtans werd er veel verhandeld, vooral voor het buitenland, tot zeer hooge prijzen. De graanhandel was zeer levendig.

ERRATUM. Van de voortreffelijke mis door den heer A. W. Smit geschreven hebben wij abusievelijk gezegd, dat zij des Zondags te voren in de kerk van de HH. Petrus en Paulus was uitgevoerd. Wij waren verkeerd ingelicht. Zij was des Dingsdags in St Joseph gezongen.

Wij voegen hierbij de opmerking, dat deze mis ook zonder bazuinen kan worden gebruikt.

De telegraaf van heden meldt het volgende:

PARIJS, 27 Sept. De *Patrie* meldt, dat de Pauselijke troepen, 8000 man sterk, te Pesaro zijn bijeengetrokken. Het leger der legatiën, 15,000 man sterk, is bij Rimini geconcentreerd.

Er was een gerucht in omloop, dat te Aquila, in de Abruzzen, een opstand is uitgebarsten. De Koning van Napels heeft troepen derwaarts gezonden.

Eene deputatie van de nationale vergadering van Parma is hier aangekomen, om het door die vergadering vastgestelde adres aan den Keizer aan te bieden.

Te Turijn heeft de arrestatie van den pastoor der parochie van Carcare veel opzien verwekt.

— 28 September. De *Moniteur* logenstraft in zijn Nommer van heden de geruchten, dat de regeling der Italiaansche aangelegenheden zou worden vertraagd door het streven des Keizers, om een koningrijk te stichten, ten behoeve van een prins tot zijn huis behoorende; deze geruchten missen allen grond. Om dit duidelijk te doen worden, zal het voldoende zijn om te wijzen op de verbindtenissen te Villafranca aangegaan, zoo mede op de handelingen en woorden des Keizers, zoowel voor als na het sluiten van het verdrag met Oostenrijk.

FRANKFORT, 28 Sept. Men verneemt, dat de Senaat insgelijks het aanzoek tot bekrachtiging der statuten van de nationale vereeniging heeft van de hand gewezen.

BUITENLANDSCHE BERIGTEN.

FRANKRIJK.

PARIJS, 27 Sept. De *Moniteur* bevat eene officiële kennisgeving aan de verschillende dagbladen gerigt; de inhoud van het stuk luidt als volgt:

„Voorgevende dat de uiting der openbare meening door middel van de drukpers aan banden is gelegd, rigten verscheidene dagbladen hunne aanvallen tegen het dekreet van Februarij 1852 en dit op eene wijze, waarbij de grenzen aan het regt van diskussie toegekend, verre worden overschreden. De Regering gaat uit van het standpunt, dat aan de uitoefening der wettige vrijheid onafscheidelijk is verbonden eerbied voor de wet. Hen, die dit uit het oog hebben verloren, zou zij met de straffen, bij de wet bedreigd, hebben kunnen vervolgen; hieraan heeft de Regering gemeend geen gehoor te moeten geven, uit aanmerking dat eerst voor zoo korten tijd de gevolgen van de communiqués (waarschuwing) aan de dagbladen gezonden, zijn opgeheven. Hoewel de Regering het pad der gematigdheid, door haar bewandeld, niet wenscht te verlaten, rust niettemin de dure pligt op hare schouders, om den eerbied voor de wet te blijven handhaven. Wijders geeft zij te kennen, vast besloten te hebben paal en perk te zullen stellen aan alle uitspattingen van dien aard, dewijl volgens haar de oorzaak daarvan louter in heimelijke woelzucht moet gezocht worden.”

— Naar men verneemt zal de nieuwe expeditie van Engeland en Frankrijk tegen China niet eerder geregeld worden dan na de komst van den verwacht wordende koerier uit Hong-Kong, met tijdingen loopende tot 14 Aug. Dit zegt althans de *Pays*. Middelerwijl worden de toebereidselen ijverig in Engeland en Frankrijk voortgezet. Het kontingent van het laatste rijk zal aanzienlijker zijn dan is aangegeven, en, volgens den *Moniteur de la Flotte*, bestaan uit een korps van omstreeks 12000 man landtroepen. Te Toulon zijn acht transportschepen en vier fregatten aangekomen om er gewapend te worden, terwijl andere schepen in de overige havens in staat zullen worden gesteld om die troepen onder het bevel van een divizie-generaal over te voeren.

Tot dat kommandantschap, meent men, zal of generaal Wimpffen, of generaal de Martinprey of generaal Trochu worden benoemd.

Intusschen blijkt uit de laatst ontvangen tijdingen uit het Hemelsche Rijk, dat de geest van tegenstand er verre van uitgedoofd was, en dit feit zou de uitbreiding verklaren, welke men aan de expeditie wil geven.

— Léonie Chereau, de ontvreemdster van het kind van den heer Hua, heeft voor den regter van instruktie alles bekend; naar men verneemt komt het gebeurde in de hoofdzaak neder op hetgeen desweges is medegedeeld. Men zegt, dat de min op vrije voeten is gesteld.

— De bisschop van Arras heeft aan de geestelijkheid en de geloovigen van zijn diocees, bij gelegenheid van de mededeeling der encycliek van 18 Junij, een herderlijken brief uitgevaardigd, om gebeden voor den Paus aan te bevelen. Mgr. Parisis betuigt vertrouwen te stellen in de bedoelingen der Fransche Regering, maar verheft zijne stem tegen de gebeurtenissen in de Romagna. Ook betreurt hij het ongelukkig zamengaan dier voorvallen met de

zegepraal der Fransche wapenen en verklaart zijn verbazing nog niet meester te zijn, wijl een vrede, die een parel meer aan de pauselijke kroon moest hechten eene verdubbeling van hoon, verraad en godslastering veroozaakt heeft.

— Volgens berigten uit Tunis is de Bey den 22n jl. gestorven en opgevolgd door Bey Sidi Sadok, die den 24n plegtig is geïnstalleerd.

— Van de grenzen van Marokko wordt, dd. 19 September geschreven:

„Fransche troepen worden te Nemours verzameld. De vijandelijke stammen aan de grenzen hebben, op hunnen terugtogt, de steden Zalla-Maghernia en Kenruma aangevallen en de loodsen der mijnen van Mazig in brand gestoken. Rust en orde zijn er echter hersteld. De bezetting der mijnen van Gar-Ruban moet voortdurend met strengheid handelen. Men hoopt, dat de Fransche expeditie de Marokkaansche grenzen weldra overtrekken en de stad Ouchda, het bedeinest der invallen op Fransch gebied, tuchtigen zal."

ENGELAND.

LONDEN, 26 Sept. De *Times* laat zich volgenderwijze uit over het antwoord, den 24n te Monza aan de deputatie der Legatiën, gegeven:

„De Vierde en laatste deputatie van Italiaansche afgevaardigden is bij Viktor Emmanuel geweest, en deze in de war zittende vorst heeft in even onbepaalde als algemeene taal geantwoord. Zelfs onder de manifesten, welke in het Italiaansche vraagstuk zijn uitgevaardigd, is er geen, waaruit de vrienden der vrijheid minder hoop kunnen putten, dan uit de orakeltaal, waarmede Viktor Emmanuel de afgevaardigden, die hem het gebied hunner provincie aanboden, toesprak. Misschien was men in Engeland met het eene deel van Italië meer ingenomen dan met het andere. In de Legatiën drong Oostenrijk zich het meeste in en, als de geruchten waarheid behelzen, begingen zijne soldaten daar buitensporigheden. Niemand heeft er hier aan getwijfeld dat de Italiaansche eenheid nevens de onafhankelijkheid de grootste gunst is, welke aan het Schiereiland verleend kan worden. Ja, het valt te betwijfelen of het eene zonder het andere te verwerven zou zijn. Oostenrijk en Frankrijk laten zich misschien beteugelen door een magtig koningrijk, dat een standvastigen beheerscher heeft en zich in vrijzinniger staats-instellingen verheugd. Maar een nest van kleine roofstaten, waarin armzalige hertogen, die om vreemde gunst hunkeren, liggen op den loer moet het gemeene vaderland noodzakelijk aan de mogendheid onderwerpen, welke voor het oogenblik het overwigt heeft. Wij zouden ons, als de meeste Italianen, verheugen, als we een Midden- en Noord-Italië onder een vorst vereenigd zagen, doch wij vreezen dat hiervan niets komen zal. Men zal Viktor Emmanuel niet toestaan de vruchten te plukken van al de pogingen des Franschen Keizers. De roem mag een aardig goed zijn en Napoleon heeft dien geoogst; maar toch willen zelfs de Franschen, die tegenwoordig zeer praktiesch zijn, voor hun geld, ook magt, invloed en handelsvoordeelen hebben. Napoleon gevoelt geen lust om voor zijn koninklijken broeder de kastanjen uit het vuur te halen. Viktor Emmanuel zal wel reeds ingezien hebben, dat hij wijs zal doen, met zijne eerzucht in te toomen en geen bedriegelijke hoop te koesteren. Welligt heeft hij ook een wenk ontvangen, dat het hem als vader betaamt, in plaats van persoonlijke belangen zoo ijverig na te jagen, een weinig voor dien belangwekkenden prins te zorgen, wien eene blijde gebeurtenis in zoo naauwe betrekking met hem gebragt heeft. De deputatie was de laatste, welke hij ontvangen moest, en hij kan altijd het gevoel der Katholieke wereld als voorwendsel nemen voor het niet te gemoet komen aan de wenschen der Italiaansche patriotten."

— Men wil, dat de direktie van den *Great Eastern* besloten heeft het schip niet in zee te laten steken, maar gedurende een jaar in verscheidene Engelsche havens te laten zien. Voor eenige dagen heeft eene kleine muiterij aan boord van het monsterschip plaats gehad. 30 matrozen weigerden op Zondag morgen het dek te schuren en werden door kapitein Harrison voor den vrederegter gebragt. De belhamels verdedigden zich met te zeggen, dat de bemanning van het schip onvolledig en het werk niet genoeg verdeeld was. Bovendien is het schuren op Zondag niet noodzakelijk, ofschoon dit op alle schepen in het koningrijk gedaan wordt, en zij hadden aan hun „zieleheil" gedacht. De matrozen werden deels tot 4 weken, 3 weken of 14 dagen dwangarbeid veroordeeld, met verlies van twee dagen loon.

DUITSCHLAND.

BERLIJN, 26 Sept. De ongeregeldheden, te Breslau voorgevallen, hebben hier een onaangenamen indruk gemaakt. Het is maar al te wel bekend dat de policie en de burgerij aldaar geenszins in goede verstandhouding zijn. Men berigt, dat toen de menigte zag dat de woning van den burgemeester Ellwanger, die geenszins bemind is, niet geïllumineerd was, een verваarlijk gejuich werd aangeheven en men tot slot zijne glazen inwierp. De policie heeft van alles een verslag opgemaakt, hetwelk den toedragt der zaak ongeveer volgender wijze vermeldt:

Bij de illuminatie te Breslau, op 22 dezer, had men het standbeeld van Blucher vergeten. Weldra was eene menigte volks bijeen, die het voetstuk op zijne wijze met lichten versierde. Den volgenden avond werd dit herhaald. Reeds bij schemering waren een aantal knapen bezig Blucher met kaarsen te verlichten. Meer en meer stroomde men te zamen, en ten 9 ure was het beeld van top tot teen met licht bedekt. Het werd raadzaam bevonden hieraan een einde te maken, en de gewapende magt moest het Blucher-plein schoon vegen, niet echter zonder eene wisseling van straatsteenen en kolfstooten.

— Naar gezegd wordt zal, bij gelegenheid der hervormingen in het leger, de kavallerie der landweer opgeheven en vervangen worden door acht of tien regimenten kavallerie 'tgeen groote bevordering der kavallerie-officieren ten gevolge zal hebben; aan bekwame infanterie-officieren zou verlof worden gegeven om tot de kavallerie over te gaan. De diensttijd zal van drie op vier jaren gebragt worden. De vrijwilligers, die het examen als officier der landweer afgelegd hebben zullen na verloop van het dienstjaar ontslagen worden, terwijl degenen, die het examen niet doorstonden, een half jaar langer moeten dienen.

— Men schrijft uit Hannover, dat toen de Koninklijke familie bij haren terugkeer van Norderney den nacht op de Noordzee moest doorbrengen, luitenant Nanne, in weerwil der holle zee, waarop zelfs schippers zich niet waagden, in eene boot is gegaan, om levensmiddelen en warme dekens van land aan boord te brengen. Hij heeft den togt gelukkig volbragt en is door den Koning met de Guelphen-Orde begiftigd.

— De volgende bijzonderheden worden nog medegedeeld omtrent de gevangenneming van Schamyl. Deze had zich met 400 Muriden in de vesting Gunib opgesloten, welke den 26n Aug. (7 Sept.) van verscheidene kanten door de Russen werd aangevallen. Er had een verwoed gevecht plaats.

Tusschen twee vuren gebragt, zagen de Muriden, dat weerstand en vlugten beiden onmogelijk waren. Van de 400 man, waren nog slechts 47 in het leven; 5 kanonnen waren in handen der Russen gevallen.

Wat Schamyl betreft, hij had zich in eene in de rots gehouwen woning opgesloten; het plateau was met lijken bedekt; de Russen hadden 100 man verloren. Alstoen liet prins Bariasinsky, die intusschen op het tertrein was aangekomen, het vuur staken, en noodigde Schamyl uit, zich over te geven. De Iman verscheen voor eene opening in den muur, en vroeg naar de voorwaarden zijner overgave. „Kom uit uwe schuilplaats, zonder eenige voorwaarde," antwoordde de opperbevelhebber. Men zag toen den man verschijnen, die gedurende zoo vele jaren Ruslands geduchtste vijand geweest was. „Zijt gij Schamyl?" vroeg de prins. „Ja," was het antwoord. „Welaan, het leven zij u geschonken; gij zult in het bezit blijven van uwe vrouwen en uwe rijkdommen."

Morgen zal ik u naar St. Petersburg zenden; de definitieve regeling van uw lot zal van mijnen doorluchtigen meester afhangen." Schamyl boog het hoofd, zonder een enkel woord te spreken. Hierop vervolgde de opperbevelhebber: „Ik heb u reeds lang te Tiflis verwacht; ik hoopte, dat gij uwe onderwerping zoudt aanbieden; maar gij hebt mij genoodzaakt, u hier te komen opzoeken." Zich voorts tot den luitenant-kolonel Grabbe wendende, zeide de prins: „Vertrek op staanden voet naar St. Petersburg, verhaal den keizer al hetgeen, waarvan gij zoo even getuige waart. Ik geef u geen geschreven rapport mede; dit zal ik morgen te gelijk met Schamyl afzenden."

De luitenant-kolonel Grabbe is tot kolonel en aide de camp des keizers bevorderd.

ITALIË.

ROME, 22 Sept. De H. Vader is in zooverre hersteld dat hij wederom de gewone audientiën geeft. Ook is sedert eenige dagen de toevloed in het Vatikaan groot. Van alle oorden der wereld stroomen Bisschoppen, Priesters en geloovigen toe, om den H. Stoel hun gehechtheid te betoonen en den H. Vader te troosten wegens de vernederingen en plagerijen, welke de staatkunde hem berokkent. Men zou blind moeten zijn, als men niet in de algemeene en teedere meêwarigheid der Katholieken voor hun Opperhoofd een kenmerk van kracht en leven zag, die tegenwoordig elders niet te vinden zijn.

TURIJN, 22 Sept. In Piëmont heerscht een algemeen misnoegen. De partijen zijn op het minste teeken gereed het zwaard te trekken. De geheime genootschappen verdubbelen in ijver en hunne zendelingen snellen naar alle oorden om zich van de opgedragen taak te kwijten. In die belangrijke zaken, beijvert meer dan eene aanzienlijke vrouw zich de bevelen der hoofden ten uitvoer te brengen.

Een besluit van Viktor Emmanuel, uit Milaan gedagteekend, had alle ambtenaren hersteld, die wegens hunne staatkundige meening ontzet waren. De minister van Binnenlandsche Zaken, Rattazzi, die de misslagen van den goeverneur Vigliani kende, heeft alles beproefd om die te herstellen. Maar men ontwaarde wel dat de gisting onder het volk niet had opgehouden en dikwijls moesten troepen en geschut afgezonden worden, om de rust te herstellen.

De boeren in Lombardije gelooven nog altijd dat de Oostenrijkers terug zullen komen en zien de Piëmonteesche soldaten met ontevredenheid aan. Vele diefstallen zijn gepleegd en talrijke misdrijven te betreuren, welke aan kwaadwilligheid moeten geweten worden.

De beleedigingen, welke den bisschop van Bergamo zijn aangedaan, strekken geenzins om de Katholieken en de geestelijkheid der aangehechte gewesten voor Piëmont in te nemen. Deze kerkvorst, wiens deugden en groot karakter de regtmatige bewondering wegdragen, heeft van de priesters van zijn diocees een adres ontvangen, waarin zij hunne verontwaardiging over wat met hem geschiedde te kennen geven en de verzekering hunner innige toegenegenheid en trouw afleggen.

PRIJS-COURANT DER EFFEKTEN.

		27 SEPT.		4½ u.	gebl.
Amsterdam, Thesaurie	5 pCt.	106¾	a		
Nederl. Bank	4 〃		〃		
Nederl., Werkel. Schuld a	2½ pCt.	64⅜	〃	64⅝	64⅝
Dito Dito	3 〃	77 11/16	〃	77⅞	
Dito Dito	4 〃	98¼	〃	98⅝	98⅜
Amortisatie-Syndikaat	3½ 〃	95	〃		
Aand. Handel-Maatsch.	〃	127½	〃		
Oost-Ind. Leening	4 〃	96½	〃	97	
Aand. Holl. Spoorweg			〃		
Leening idem	4½ 〃		〃		
Aand. Rijn-Spoorweg	4½ 〃		〃		
Maatschappij van Weld.	4 〃		〃		
België, Cert. Adm. B. Bk.	2½ 〃		〃		
Dito *Rothschild*	2½ 〃		〃		
Frankrijk, Certifikaten	3 〃		〃		
Spanje, Obligatiën	1½ 〃	33¾	〃	33⅞	33 13/16
Dito	3 〃	45⅜	〃	45 7/16	
Dito Binnenlandsche	3 〃	43¼	〃	43⅜	43⅜
Amortisable Schuld		11⅜	〃		
Bewijzen Coupon		4 13/16	〃		
Crediet Instel. bij *Prost* & *C°*.			〃		
Portugal, Obligatiën	3 〃	44⅞	〃		
Dito 1856	3 〃	43⅜	〃		
Uitgestelde			〃		
Rusl., Obl. bij *Hope en C°*.	5 〃	104⅜	〃		
Dito bij idem 1828/1829	5 〃	102	〃		
Cert. bij idem 1831/1833	5 〃		〃		
Dito bij idem 1840	4 〃	83¾	〃		
Dito bij *Stieglitz*	4 〃	82⅝	〃	83	
Dito Nieuwe	4 〃		〃		
Dito 5de Serie	5 〃	91¾	〃		
Dito 1855, 6de Serie	5 〃	100⅜	〃	100½	
Dito Adm. te Hamburg	5 〃		〃		
Dito dito te Londen	5 〃		〃		
Dito dito dito	4½ 〃	96	〃		
Inschrijv. in Assignatiën	6 〃		〃		
Certifikaten van dito	6 〃	63¾	〃		
Spoorweg Aktiën	5 〃		〃		
Polen, Aand. 1835, fl. 500			〃		
Obligatiën	4 pCt.	78⅞	〃	79	
Pruissen, Oblig.	5 〃	101⅜	〃		
Aandeelen 1854	3½ 〃		〃		
Oostenrijk, Obl. bij *Goll en C*.	5 〃		〃		
Dito dito	4 〃		〃		
Dito Metalliek	5 〃	56	〃	56⅜	56⅝
Dito Rente Amsterdam	5 〃	75	〃	75⅛	75⅝
Dito Nationale 1854	5 〃	60⅜	〃	60⅝	60⅝
Dito dito	2½ 〃	29¾	〃	29⅞	29⅞
Weener Bankaktiën	*f*	862	〃	867	867
Dito Aand. fl. 250, 1839	〃		〃		
Dito dito 〃 250, 1854	4 pCt.		〃		
Beijeren, Spoorweg Aandeelen			〃		
Napels, Cert. bij *L. en B.*	5 〃		〃		
Dito bij *Rotschild*	5 〃		〃		
Denemarken, Obl. te Lond.	5 〃	99	〃		
Dito	3 〃	82½	〃		
Braz. Geldl. 1824 v. £ 100	5 〃	99½	〃		
Dito 1839 van £ 100	5 〃	99¼	〃		
Dito 1843 〃 〃 100	5 〃		〃		
Dito 1852	4½ 〃		〃		
Dito 1858	4½ 〃	91½	〃		
Sardinië	5 〃		〃		
Peru, Geldl. 1854	4½ 〃		〃		
Dito te [illegible]	〃		〃		
Equador, Oblig. 1855	1 〃	14 15/16	〃	15¼	
Venezuela, dito 3 pCt. thans	3 〃	27 5/16	〃		
Dito Uitgestelde	1 〃	14 5/16	〃	14 7/16	
Grenada, Obligatiën	3½ 〃	16¼	〃	16 9/16	
Dito Uitgestelde		5¼	〃	5 5/16	
Mexiko, dito	3 〃	22	〃	22 5/16	
Nrd-Amer. Ph. *Hope en C.*,	Lr. A 〃	97½	〃		
Dito dito	Lr. B 〃		〃		
Dito bij *Rothschild*	6 pCt.		〃		
Amerik. Bank-Aktiën	〃		〃		
Illinois Spoorw. Aandeelen			〃		
Dito Oblig. Constr. Bons.	7 pCt.	82	〃		
Louisiana	5 〃		〃		
Grieken, Obl. Geldl. 1825	5 〃		〃		

Handel-Maatschappij kontant —; dito Leening 1858 4 pCt. —; Russische Spoorweg volgefourneerde 222, 22¼; Hypotheek 4½ pCt. —; Fr.-Oost. Spoorw. Oblig. bij Hope 3 pCt. —; N. Port. 43 5/16, ⅜; 3 pc. Russen 64⅞, 15/16.

Op de lager afkomende Duitsche koersen was de markt

algemeen flaauwer gestemd, inzonderheid de Oostenrijksche fondsen.

Koers van het Geld: Beleening 3 pCt., Prolongatie 3 pCt., Diskonto 3 pCt.

VOORLOOPIG BERIGT DER BEURS van 28 September tot 3½ ure.

Nederl. Werkel. Schuld à 2½ pc. 64⅝; Aand. Handel-Maatsch. 127½; Spanje, Binnenl. 3 pc. 43½; Rusl., Obl. bij Hope en C°. 5 pc. 104½, Cert. bij Stieglitz 1855, 6de serie 5 pc. 100⅝; Oostenrijk, Met. 5 pc. 57⅛, dito Rente Amst. 5 pc. 75½, dito Nationale 1854 5 pc. 61¼, dito 2½ pc. 30⅜.

Wisselkoers.

2/m.	Parijs	ƒ 55⅞	2/m.	Livorno	ƒ 38½
Zigt	”	55¼	”	Napels	79
2/m.	Bordeaux	55	3/m.	Petersburg	166
½/m	”	55⅛	6/w.	Weenen	95
3/m.	Madrid	238	”	Augsburg	99
”	Cadix	240	”	Frankfort	99¾
”	Sevilie	237	2/m.	Hamburg	35⅛
”	Bilbao	237	Zigt	”	35⅜
”	Lissabon	40⅛	2/m.	Londen	11.67½
”	Porto	40⅛	Zigt	”	11.72½
2/m.	Genua	45⅛		Rotterdam	¼

BUITENLANDSCHE BEURZEN.

ANTWERPEN, 27 Sept. België 2½ pc. 55½ g; 4½ pc. 98½ g; Metal. 69⅞ g; Nation. 64½; Spanje 1½ pc. 33⅝ g; 3 pc 44.

PARIJS, 27 Sept. Rente kont. 4½ pc. 95.35, in liq. 3 pc. —.—; op tijd 3 pc. 69.10; Credit mobilier 810.—; Fr.-Oost. Spoorw. 548.75; Russ. Spoorw.-Aktiën 502.50; Spanje 1½ pc. 34⅜; 3 pc. 44⅝; Passive 10½; Cred. Spanje 272.50; Rom. Leening —.—.

MADRID, 26 Sept. Spanje 3 pc. 44.40; 1½ pc. 34.35.

LONDEN, 27 Sept. Cons. 95¼ a ⅜; Braz. 5 pc. —; 3 pc. Mexiko 23¾ a 23⅝; 4½ pc. Peru —, 3 pc. id. —; 4½ pc. id. doll. bonds —; Grenada uitgest. 5¼ a 5½; id. werkelijke 17¾ a 18¼; 5 pc. Venez. 28 a 28½; 2¼ pc. id. 15 a 15½; 3 pc. Port. — a —; 3 pc. Spanje 46¼ a 46½; 1½ pc. id. 34¼ a 34¾; Coupons 4¾ a ⅞; Passive 11 a 11¼; 4½ pc. Russen — a —; 5 pc. id. — a —; 2½ pc. Holland — a —; 4 pc. id. — a —; Illinois Shares 63½ a 64½; id. 7 pc. Oblig. 77½ a 78½; Sardinië 85½ a 86½; Ecuador —.

WEENEN, 27 Sept. Met. 5 pc. 73.25; 2½ pc. —.—; Nat. 79 10; Loten 1854 4 pc. 110.—; Bank-Aktiën 893; Noord-Baan-akt. —.—; Oostenr. Cred. Loten 96; Cred. Anst. 211.—; O.-Fr. Spoorw.-akt. 262.—; Lomb. Venetiaans. —.—, Nieuwe —; Wissel op Londen 3/m. 11.92½; Parijs 43.30; Frankf. —.—; Amst. —.—; Goud 19; Zilver 18¼.

BERLIJN, 27 Sept. Metalliek 5 pc. 60; Nationale 65¼, Stiegl. 5de serie 95½; 6de id. 105; Rusland 5 pc. —, Nieuwe 3 pc 65¾; Pruiss. Staats. 4½ pc. 102; id. Nieuwe 5 pc 103¾; Fr. Oost. Spoorw. 145⅝; Credit 88¼; Wissel op Londen 3/m. 6 th. 18½, Parijs —, Hamburg —, Amst. zigt 141⅛, 2/m. 141¼, Weenen —, Petersburg 96½.

FRANKFORT, 27 Sept. Metalliek 5 pc. 59; Nation. 62⅞, Cred. Akt. 200¼, Spanje 3 pc. 43, 1½ pc. 34; Bankakt. 869, Wissel op Londen 116⅝, Weenen 96¾, Parijs —, Diskonto —.

HANDELSBERIGTEN.

GRAANMARKT.

AMSTERDAM, 23 Sept.

Tarwe: 131 ℔ witb. Pools. ƒ 305.
Rogge: 125 ℔ Pruissische ƒ 195; 118 ℔ Petersburg ƒ 170.

ROTTERDAM, 27 Sept. Tarwe: 158/2 ℔ witb. Poolsche ƒ 300, 310; 165/2 ℔ o. Rostocker ƒ 330; 161/2 ℔ o. Kleefsche ƒ 300. — Rogge: 142/3 ℔ n. Archangel ƒ 175; 145/2 ℔ j. dito ƒ 180, 144/2 ℔ j. Petersb. ƒ 168. — Gerst: 128/2 ℔ j. Zweedsche ƒ 257. — Boekweit: Op 140/2 ℔ n. Rijn ƒ 200.

SCHIEDAM, 27 Sept. Rogge. Verkocht: 143/2 ℔ Petersb. ƒ 165 6/w. — Gerst: 129/2 ℔ Koersche ƒ 172 kt.; 129/2 ℔ dito ƒ 170 3/m.; 130/2 ℔ dito ƒ 173 6/w. — Moutwijn ƒ 14.—; Jenever ƒ 19,50; Amst. Proef ƒ 20,75 per Ned. vat zonder fust, zonder de belasting. Spoeling ƒ 0,50 per ketel.

STADSNIEUWS.

BURGERLIJKE STAND.

AMSTERDAM, 28 September.

BEVALLEN (24 Sept.): E. H. G. Elsenburg, geb. Loots, Z. — C. A. G. Deterding, Z. - A. S. C. Noback, geb. Hess, D. — (25 Sept.): A. Paerl, geb. Franzie, D. — (26 Sept.): C. R. H. Scheveers, geb. van Wezep, Z.

OVERLEDEN (21 Sept.): J. F. Caspers, 30 j. - F. Uyttenboogaard, 40 j. — (22 Sept.): A. J. Bergman, wed. P. Tieleman, 62 j.

SCHEEPSTIJDINGEN.

BINNENGEKOMEN:

TEXEL, 27 Sept. Brakke, Baltimore, Batavia. — 28 Sept. Hoeksma, Goeverneur Duymaer van Twist, Padang.
VLIE, 25 Sept. Johansen, Matrone, Koningsbergen.
HELVOET, 27 Sept. Holyrood (st.), Leith.
BROUWERSHAVEN, 25 Sept. Van Rijn van Alkemade, Prinses Amalia, Rott. n. Sydney.

UITGEZEILD:

TEXEL, 27 Sept. Van der Gaast, Neptunus, Havana.
... Sept. Forcer, Aan Proud, Sunderland.
... Sept. Postman, Lambertus, Riga.

RIVIER-VAART.

AMSTERDAM, 28 September, in lading naar:

Heilbron.	G. Mussig, Albert Schmidt.
Keulen.	Kostermann, Cölln N°. 11.
Urdingen.	W. Klaassen, Broedertrouw.
Keulen.	J. Knipping, Anna Catharina.
Coblentz.	A. Grenshauser, Erzherzog Johann.

AMSTERDAM, 26 September, vertrokken naar:

Keulen.	J. R. Wilson, Cöln N°. 19.

Rijnhoogte ARNHEM, 27 Sept. 8 p. 4 duim.
KEULEN, 27 ” 5 vt. 6 ”

Advertentiën.

(1857) Heden beviel van een' *ZOON*, M. J. VAN DER MAATH, Echtgenoot van

F. A. BOOTZ.

AMSTERDAM, 21 September 1859.

Eene Dienstbode, R. C. Godsdienst, 30 jaren oud, zag zich gaarne met November geplaatst als **Keuken-** of **Tweedemeid,** liefst in eene Pastorie, waar zij is werkzaam geweest, kunnende de voldoenste getuigenissen overleggen van bekwaamheid en humeur. Brieven *franco* onder letter A. Z. aan het Bureau dezer Courant. (1855)

Bij **P. N. VERHOEVEN,** *te 's Bosch,* *is van de pers gekomen* en alom verzonden:

Tractatus de Matrimonio.

Pars I. De matrimonio ejusque proprietatibus; de Sacramenti materia, forma, ministro, deque inseparabili nexu contractum inter et sacramentum; de subjecto matrimonii.
Pars II. De impedimentis matrimonii.
Pars III De sponsalibus.
Pars IV. De proclamationibus.
Pars V. De celebratione et annotatione matrimonii; de benedictione sponsorum et puerperarum.
Pars VI. De juribus et obligationibus ex matrimonio; de divortio seu dissolutione vinculi et cohabitationis; de filiis legitimis et illegitimis; de judicio in causis matrimonialibus.

Auctore
P. F. VAN DE BURGT,
Can. Theol. Cap. Metrop. Ultrag., Prof. in Seminaris Rysenburgensi, Bac. S. Theol. in alma univ. Lovaniensi. Vol. gr. in 8 (488 pag.) . . . . ƒ 3.00

Volledig practisch onderrigt over de katholieke godsdienst etc., door K. ZWICKENPFLUG, achtste deel (4e hoofdstuk: over de H. Sakramenten tot en met het derde Sakrament.) Een Boekdeel in-12 van 480 bladzijden.

Dit werk zal kompleet zijn in 13 deelen. De 5 laatste deelen zullen achtereenvolgens het licht zien. De prijs bij inteekening is 85 cents per deel. De inteekening is voor als nog geopend.

En voorhanden:

Tractatus de dispensationibus matrimonialibus, auctore F. P. VAN DE BURGT, Prof., etc. Vol. in-8 . . . . ƒ 1.00

Theologia dogmatica quam concinnavit Franciscus Patricius KENRICK, Archiepiscopus Baltimorensis, 3 vol. in-8 . . . . ƒ 6.75

Historische Katechismus door J. E. SCHMID. Uit het hoogduitsch vertaald door F. R. DE BECKER, Priester. 3 deelen in-8 . . . . ƒ 4.00

Sermons de Saint Vincent de Paul, de ses coopérateurs et successeurs immédiats, pour les missions des campagnes; publiés pour la première fois avec l'autorisation de Mgr. l'Evêque de St-Dié par les soins de M. l'Abbé Jeanmaire. 2 beaux vol. in-8 ƒ 5.00

Le prémier besoin de l'homme ou traité de la prière. Sa nécessité, ses conditions, ses différentes formes, par l'Abbé MILLET. Vol. in-12 . . ƒ 0.75

Rome et Londres par l'Abbé MARGOTTI. Traduits de l'italien par H. J. Maréchal. Beau volume gr. in-8 . . . . ƒ 2.00

Christelijke Zedeleer der Evangelische waarheden, in Zon- en Feestdaagsche Sermoonen, voorgedragen door den Eerw. P. FRANS HUNOLT. Naauwkeurig vertaald door H. Coekelberghs, P. M. Oliviers en F. R. de Becker, Priesters. 24 deelen in-8. Per deel . . . . ƒ 1.25

Twee deelen zien reeds het licht en zullen om de 2 maanden door een deel gevolgd worden. In deze vertaling zijn de kanteekeningen geplaatst, welke zich in de oorspronkelijke Hoogduitsche uitgave bevinden.

Ter perse om eerstdags te verschijnen:

Levensschets van JAN-BAPTIST-MARIA VIANNAY, Pastoor van *Ars*, den 4 Augustus 1859 in geur van heiligheid overleden. Met de lijkrede uitgesproken door Mgr. den Bisschop van Belley, naar het Fransch door een R. K. Pr. Zie de *Tijd* 3 Sept. ll.

Men kan bij bovengenoemde inteekenen op:

COLLECTIO DECLARATIONUM
SACRAE CONGREGATIONIS
Cardinalium Sacri concilii Tridentini interpretum auctore Joh. Fortunato de comitibus ZAMBONI Romani jurisconsulti.
4 volumes in-4to à 2 colonnes de 600 pages environ.
Prijs per deel . . . . ƒ 5.00

Onder onze ruime sortering van allerhande **TOILET-ARTIKELEN** bevelen wij bijzonder aan.

De echte Tandzeep

van Dr. SUIN DE BOUTEMARD. Ze maakt de Tanden zuiver wit, zonder het émail aan te doen, bewaart ze voor ziekelijke aandoeningen en houdt den mond frisch. Het stuk kost 40 Cts. en is toereikende voor een alf jaar.

De echte Dr. Borchardts-Zeep.

Deze is zamengesteld uit fijne aromatische en etherische Oliën en delfstoffelijke bestanddeelen, verwijdert puisten, schubben, levervlekken, zonnebrand, sproeten en geeft aan de huid door alle jaargetijden dat fluweelige, veerkrachtige en frissche voorkomen, dat de schoonheid zoo zeer verhoogt. Men gebruikt ze met een wollen lapje, waarmede men de huid een- of tweemaal daags wascht. De prijs is 40 Cent.

GEBR. LEDER'S BALSAMISCHE AARDNOOTOLIEZEEP, die de huid reinigt zonder stramming te veroorzaken, haar zachtheid en lenigheid geeft en voor den invloed der weersveranderingen beveiligt, als koude, hitte, wind, enz. Het stuk kost 20 Cents.

Dr HARTUNG'S KRUIDENPOMADE versterkt den groei van het haar en werkt zoo voordeelig, dat de laatste levenskiem in den knobbel weder ontwikkeld wordt en een nieuwe wasdom begint. Zij verhindert het uitvallen en ontijdig grijs worden, maakt het krachtig, glanzend en golvend. Het glazen Potje is 75 Cents.

DE KINA-OLIE van Dr. HARTUNG werkt zeer weldadig op het Haar en is vooral bij Kinderen zeer nuttig, daar zij het buitengewoon digt en fijn als zijde maakt. Aan den Baard geeft zij een zachte buigzaamheid, terwijl zij zich bijzonder onderscheidt door de eigenschap de Haren een schoonen glans te geven. De Flacon kost 75 Cts.

OP NIEUW ONTVANGEN een grooten voorraad van: **SCHUIJERS.** Kleer-, Hoofd-, Tand- en Nagelschuijers, fluweel- en Hoedenschuijers, Sopha-, Tafelen Juweelschuijers.

KAMMEN. Alle soorten moderne Opsteekkammen in kleine, bevallige modellen, effen en à jour, in schildpad, caoutchouc en hoorn; Friseerkammen, Stofkammen, Zakkammen, Kammen met Schuijer en Spiegel.

Fijne **ODEURS** van Delcroix, Price, Demarson, fijne TOILETZEEPEN, sierlijk verpakt en opgemaakt, in de liefelijkste geuren. EAU DES CARMES, van Marg. Grass. EAU DE COLOGNE.

HAARROLLEN voor de Impératrice, Rachel, Bandeaux Renversés en andere Kapsels, het paar voor 70 Cents en 90 Cents.

Zeer mooije en voordeelige PARAPLUIES.

VERKOOPHUIS en de bekende Depôts. (1856)

Bij den Boekhandelaar C. L. VAN LANGENHUYSEN, eenige Correspondent voor Nederland, worden bestellingen aangenomen op eene nieuwe uitgave van:

COLLECTIO DECLARATIONUM
SACRÆ CONGREGATIONIS
CARDINALIUM SACRI CONCILII TRIDENTINI INTERPRETUM
AUCTORE. JOH. FORTUNATO DE COMITIBUS ZAMBONI
ROMANI JURISCONSULTI.
4 volumes petit in-4°.

Deze uitgave geschiedt onder de leiding en het toezigt van den Wel-Eerw. Pater BOUIX. Elk deel zal nagenoeg 600 Bladzijden bevatten, en de prijs per deel omstreeks ƒ 5.— bedragen. Het eerste deel is ter perse en zal binnen kort verschijnen.

Ook is bij bovengenoemden verkrijgbaar:

SERMONS
DE
SAINT VINCENT DE PAUL,

de ses coopérateurs et successeurs immédiats pour les missions des Campagnes, publiés pour la première fois avec l'autorisation de Mgr. l'evêque de Saint-Dié, par les soins de M. l'Abbé JEANMAIRE, Professeur au Séminaire de Châtel (Vosges) 2 forts vol. in 8 ƒ 5.00

Amsterdam, bij C. L. VAN LANGENHUYSEN Drukker en Uitgever.